

HASZDUFÖLD

1923. év október 10.

SZERDA

Debreczen, V. évf. (229.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 4000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 200 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Politika és erkölcs

— Nagy, nehéz időkben a nép csak férfiakra bizza a vezetést. Azokra, akik mikor harcra kerül a sor, nem hátra, hanem előre mennek, akik nem félnek eszméikért szenvedni, nem félnek se a börtöntől, se bilincsektől, hanem az Isten magasabb akaratának rendelve alá magukat, mennek azon az úton, amelyen a magyar fellámadást remélik — mondotta vasárnap a magyar fajvédelem egyik vezére s a mai végtelen züllöttségű időkben mint egy új igazság megrázó szavata, ugy csengnek országos visszhanggal a férfias szavak. Rettenetes mélyre kellett zuhannunk, a magyar sors végzetes összeomlásában az erkölcsi ítéletmondás örök szempontjait elveszítetünk, hogy ezt az igazságot újra az ország kabultán süket füleibe kell harsogni az igaz embereknek.

Hiszen a mi országunk viharos multjában, elvek, meggyőződések küzdelmeiben még élt és világított ez az igazság s a magyar politikában egész férfiak példái testesítették e hitvallást valóságáig.

Teleki László gróf öngyilkos fegyverének dörrenése egy élet feláldozásával hirdette, hogy a meggyőződés melletti kitartás erkölcsi szentsége több az életnél. Déry Zoltán hajlott korában ment el a fiatalok legelső sorába megpecsételni vérével a harcmezőn a maga politikai elveinek igazságát, amelyekért életében küzdött.

A multban, nagy, nehéz időkben politikai elveikkel éltek és buktak a magyar politikusok és ha kellett, meg tudták halni az eszméikért, amelyért éltek.

Ma — talán Magyarország legnehezebb nagy napjaiban — mintha az egész küzdelmes, véres, hanyatlott mult minden erkölcsi magasztosságának tiszta tanulságait elmosta volna a világháború vérözöne s a forradalmi felfordulások szennyes áradása. Akik ma a közéleti fórumon hirdetik „elvi” harcaikat, csak élni tudnak, de nem az elveikért, nem az eszmék igazságáért, hanem az elvek palástja alatt öncélú egoizmus parancsszavára a maguk hitvány existenciájának örök felszínre maradásáért, mindenképpen érvényre-juttatásáért.

A magyar közélet e katasztrófális erkölcsi hanyatlásában vezet a végzetes lejtő a Teleki Lászlóktól és Déry Zoltánoktól a Reitz Jánosokig. Mintha a magyar politika egész igaz férfitipusa kivesszett volna teljesen, hogy helyét adjon a minden zavarosban más és más családokkal halászó konjunkturisták élősdí tipusának.

Ez a típus uszott együtt a defetizmus lankasztó sodrával, ez uszított véres lelkiismeretlenséggel az országromboló forradalmi lázadások lázában, ez fertőzte meg „kurzussá”

a keresztyén nemzeti feltámadás teremtő munkáját, hogy a konjunkturák első fordulásakor az áruló renegát adáz gyűlöletével tagadjon meg mindent, amit az aratás reményében hirdetett s mindenkit, akik nem az osztozkodás, de a meggyőződés akaratával követik egyenes utjukat: a becsületét.

A porba sújtott nemzetnek pedig — hiába minden gazdasági dopingolás, hiába minden külső segítség — csak az erkölcsi regenerálódás adhatja vissza életerejét. Ehhez pedig igaz, egész, hívő férfiak, szenvedésekben tűrő és megpróbáltatásokban kitartó vezetők kellene. És métegy minden jelszó, méreg minden írott betű, amellyel a hitvány ön-

célúság etikája téveszti meg és torzítja el ez erkölcsi újjászületést.

Am a magyarság élni akar és élni fog. S amikor a független bíróság ítélete lesöpörte a Tiszántul közéletének fórumáról s az elszánt konjunkturázás összehalmozta hazug „erkölcsi magasztaló” Reitz Jánost, e tényben már a gyógyulás és tisztulás folyamatának egy jelenségét kell örömmel üdvözölnie minden igaz magyarnak.

Mert a magyar politikában voltak, vannak, lesznek, — mert kell, hogy legyenek — nehéz elvi harcok. De a közéleti fórumán helye csak azoknak lehet, akik elveikért a meggyőződés erkölcsi tisztaságával s a politikai tisztesség eszközeivel küzdenek.

A német nacionalisták erőt gyűjtenek a döntő küzdelemre

Nem enyhül a Ruhr-vidéki helyzet - A német nagyiparosok Stresemann ellen

A ruhrvidéki helyzet változatlanul súlyos. A francia hatóságok csak immel-ámmal bocsátkoznak tárgyalásokba a munkát felvenni óhajtó német munkássággal. Az üzemeknek száma, amelyekben a termelés ismét megindult, alig mondható jelentékenynek. Francia hírek szerint *külszöbön áll a ruhrvidéki vasutaknak a német vasutas személyzet által való dtvétele*, a vasutigazgatás azonban a személyzet munkábaállása után is **francia kezekben marad.**

Az új német kormány nagy erőfeszítéseket tesz, hogy az egész ország területén minél nagyobb többtermelés alapján haladjon a munka és főként a Ruhrvidéken igyekszik ebben az irányban propagandát kifejteni. A megszállt területek bányaiban

felvilágosító plakátokat ragasztottak ki,

amelyekben intő szóval mutatnak rá a szörnyű gazdasági helyzetre, valamint az abból kivezető egyetlen utra, a többtermelésre. A plakát azazal végződik, hogy a munkásság *térjen át a maga belátásával a 8 óráról meghosszabbított munkaidőre.* A kormány ezen erőfeszítésével szemben azonban

résen vannak a vörös-pártok is, amelyek viszont felhívják a munkásokat, hogy a 8 órai munkaidőből és a szakszervezetek csorbíthatatlan hatalmából semmit se engedjenek. Ez a két felhívás teljesen tiszta képet nyújt a helyzetről, amelyben a német kormány vergődik és amely rövid időn belül

a második Stresemann-kabinet bukását fogja eredményezni.

A nemzeti pártok ezalatt csendesen gyűjtik erejüket a döntő összejövetésre. Érdekes különben, hogy a német kormány különben is súlyos helyzetét még a mindig dédelgetett ruhrvidéki nagyipar is nehezíti. A

ruhrvidéki nagyiparosoknak Stinnes vezetése alatt álló csoportja a német kormánnyal szemben követelésekkel lépett fel s többek között

kárpótlást kér a Ruhrvidék megszállásakor lefoglalt szénért

és követeli a szénadónak a Ruhrvidéken való megszüntetését, a megszállt területnek nyersanyaggal és élelmiszerral való kedvezményes ellátását, valamint a szénkormánybiztosság megszüntetését. Végül felhatalmazást kér arra, hogy a nagyiparosok bizottsága a franciákkal tárgyalhasson.

Ugyanez a csoport azt a kérdést intézte a birodalmi kormányhoz, hogy hajlandó-e támogatni a nagyiparosokat a munkaidő meghosszabbítására törekvő akciójukban. Amíg tehát az egyik oldalon a délnémet államok nemzeti kormányai, továbbá a birodalom hazafiasan gondolkozó tömegei és a hatalmas német nehézipar

a munkaidő meghosszabbítását követelik,

addig a szociáldemokrácia az ellenkező nézetet vallja és a két erőmalom kövei között morzsolódik a berlini kormány és a még meglevő gazdasági energia.

Kahr Gusztáv, Bajorország diktátora ma délelőttre magához kérte a külföldi sajtó képviselőit, hogy a terjesztett rémhírekkel szemben lezögezzék irányelveit. Kahr kijelentette, hogy azok a hírek, mintha szeparatisták céljai volnának, nem felelnek meg a valóságnak. Az első kötelességünk — mondotta —

ismét helyreállítani az ország jó hírét.

Hozugság, mintha Németország idézte volna elő a világháborút.

Kahr teljes erővel felveszi a harcot a kommunizmus ellen. — Matól kezdve *beszüntettek Bajorországban minden kommunista napilapot, röpiratot és egyéb sajtóterméket.*

és természetesen stagnál a finnel kérdés

is. Figyelemreméltó az a javaslat, amelyet *Punkett* angol dandár parancsnok a *Morning Post* hasábjain írott cikkében vett fel. A tábornok rámutat az egyetlen megoldási módra, hogy Fiuménak vissza kell adni azt a mögöttes országrészt, amelyhez geográfiai és gazdasági vonatkozásai fűzik. A cikkben a tábornok összehasonlítja a hatalmas, gazdag és virágzó régi Fiumét a mai Magyarországtól és Horvátországtól teljesen elvágtat, sanyilódó, halálraítélt Fiumével. Szerinte akár az olaszok, akár a szerbek kapják meg Fiumét, a Magyarországtól való elszakított-sága mégis

egyenlő a város és a kikötő teljes pusztulásával,

eltekintve attól, hogy Középeurópa gazdasági helyzete is erősen érezni fogja mindig ezt a természetellenes állapotot.

ATisza István tudományos társaság ülése

A debreceni Tisza István tudományos társaság természettudományi szakosztálya kedden délután fél 6 órai kezdettel ülést tartott a kollégium kistanácstermében.

Az ülésen elsőnek dr. Liszt Nándor tartotta meg mély koncepciójú előadását az orvostudomány történetéről. Különösen nagy részletességgel tárgyalta az orvostudomány ókorát. Előadásában kimutatta, hogy nemcsak ma, de a multban is

a kísérleti vizsgálatok nyomán lendült fel az orvosi tudomány.

A tartalmas előadást meleg tapsokkal és ovációkkal jutalmazta meg a nagyszámu hallgatóság.

Majd dr. Milekker Rezső egyetemi tanár tartotta meg érdekes előadását, melyben mélyenjáró pontossággal ismertette az egyik törökországi hegységben végzett felfedező utját s egyben a legnagyobb részletességgel számolt be kutató utjának kiválóan érdekes és értékes eredményeiről.

A előadást dr. Verzár Frigyes egyetemi orvosprofesszor két bemutatása rekesztette be.

Az elsőnek a során kísérleti bizonyítékot hozott fel annak a régen vita tárgyát képező kérdésnek megvilágítására, hogy az izomzat tonusát a szimpatikus idegrendszer tartja fenn.

Második bemutatásában egy még eddig le nem irt

érdekes reflexet mutatott be,

melyet olyan nyulon váltott ki, melynek az agyvelejét előzőleg eltávolította.

Kísérleteinek érdekes eredménye az volt, hogy *ha az ilyen nyulnak a gerincét végig simítják, akkor a nyul pislogni kezd.*

Az ülés 8 órakor ért véget.

Egy politikai halott szánalmas védekezéséhez

A „Hajdúföld“ legutóbbi számában leközölte a debreceni kir. törvényszék ítéletét, amely a *Tiszántúli Hírlap* politikai vezérének egész meztelenségében feltárt közéleti multja és jelene fölött törte el a pálcát. A levitézlett vezércikkhez az erkölcsileg megsemmisítő ítélet lapjában ma egy hosszadalmas nyilatkozatban magyarázgatja s míg azt „otromba támadásnak“ minősíti, a sorok közt a *Hajdúföld* tudósítását példátlan vakmerőséggel az ítélet célzatosan elferdített közlésével vádolja meg. Reitz János főmedvényét a bírói ítélet után nem érdemesebb semmiféle válasza, ezt önértékünk és izlésünk tiltja nekünk. Csupán a nyilatkozatban foglalt vakmerő hamisítást kell pellengérré szögeznünk, amely szerint Reitz *politikai multjának erkölcsi züllöttségéről kimondott ítélet* fellebbezés alatt állana.

Ebből a szempontból e szennyes ügy ugyanis a legteljesebb és megfellebbezhetetlen érvényű bírói elintézésben részesült. Fellebbezés alatt csupán dr. Halasi Andornak a Reitz János hivatali *felfüggesztését* nem teljes jogi szabadsággal *elmozdításnak* minősítő kifejezése áll, aminek bármily eldöntése is mítsem változathat az ítélet ama befejezett és meg nem fellebbezhető részén, amely *Reitz politikai szereplésének erkölcsi züllöttségét szögezte le.*

Ami a nyilatkozatnak dr. Halasi Andorra, a miskolci Magyar Jövő munkatársára vonatkozó vádaskodását illeti, dr. Halasi Andor a sajtótörvény alapján a T. H.-nak helyreigazító nyilatkozatot, lapunkhoz pedig a következő nyilatkozatot küldötte be:

Nyilatkozat

Reitz János aláírásával „Nyilatkozat“ címen egy közlemény jelent meg a Tiszántúli Hírlap máról keltezett számában. Ebben a közleményben Reitz János nyugalmazott erkölcsbíró mellemnek szegez egy támadást, amelyet a miskolci *Reggeli Hírlap* egy ízben lezajlott támadásorozatából kapott ki és használt fel második felöntésben, anélkül, hogy utánajárt volna, hogyan reagáltak ezekre a támadásokra. Minden fölösleges és méltóságomon alóli szóharc és erkölcsi mérkőzés mellőzésével egyszerűen közlöm a miskolci *Magyar Jövő* 1923 szeptember 12-iki számában megjelent következő közleményt:

„Döntött a zsüri Halasi Andor ügyében. Azokra a vádakra, állításokra, gyanúsításokra és inszINUÁCIÓKRA vonatkozólag, amelyeket a *Reggeli Hírlap* igyekezett elterjeszteni Halasi Andorra szemben, Halasi tudvalevőleg társadalmi ítélszékért kért önmaga ellen. Felkérte a keresztény és nemzeti alapon álló társadalmi egyesületeket, hogy egy-egy kiküldendő tag útján alakítsák meg a zsürit. Ez megtörtént. Miután a zsüri megalakult, Halasi Andor nyilvánosan felhívott mindenkit, hogy bárkinek bármilyen vádja van ellene, vádját és bizonyítékait terjessze a zsüri előadója elé. A zsüri az eljárást lefolytatta. A régalmak egész anyagára kiterjedő tárgyalás befejezése után a zsüri szeptember 6-i ülésén egyhangulag a következő határozatot hozta:

„A zsüri a felmutatott és megvizsgált

bizonyítékok alapján megállapítja, hogy a dr. Halasi Andor ellen nyíltan vagy burkoltan előadott vádak és gyanúsítások legnagyobb része tudatosan valótlan és lelkiismeretlenül rosszhiszemű.

Azon vádak tekintetében pedig, amelyeknek valami látszatbeli alapjuk van, a betérjesztett bizonyítékok alapján teljes bizonyossággal megállapítja, hogy dr. Halasi Andor a nemzeti hűség és a keresztény gondolat ellen nem vétett, sőt a kommun értő befolyását az iradalom és színművészet nemzeti értékeit minden erejétől és módjától telhetőleg távol tartani igyekezett.

Megállapította, hogy dr. Halasi Andor jóval a forradalmakat, sőt a háborút megelőzőleg lelkes, meggyőződéses és következetes harcosa volt azoknak az eszméknek, melyeket ma is képvisel s így azok a vádaskodások, gyanúsítások, melyeket ellene hangoztattak, méltatlanoknak és céltalossáknak kell tekinteni.

A Kormányzó Rákóczy földjén

Vitézi beiktatás Sárospatakon

Sárospatak, okt. 9. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarország kormányzója ma reggel 8 órakor Sárospatakra érkezett, ahol részt vett azon az ünnepségen, amelyen vitéz Bárczy Miklós rokkant főhadnagyot iktatták be vitézi telkébe.

A gazdagon felszított pályaudvaron nagy számú előkelő közönség gyűlt össze.

A megjelentek nevében gróf Hoyos Viktor főszolgabíró üdvözölte a Kormányzót, aki a következőket válaszolta:

— Rákóczi földjén meglepnek a mult emlékei, a magyarság küzdelmének jelentős szakasza folyt le e szent rögdőkön. Az akkori küzdelmet most egy másik küzdelem váltotta fel, **egy békes küzdelem, az ország jövőjének és boldogulásának megalapozására.**

Ma mindenkinek a termelő munka szolgálatába kell állnia s ezért én azt akarom, hogy a vitézi rend, amelynek egy tagját ma fogjuk birtokba iktatni, tegyen biznyságot az egész magyar gazdaközönség előtt a nekünk életkérdéssé vált magyar földművelő munkában való kiváló hitvatottságáról.

A Kormányzó ezután kíséretével a tanítóképző intézetbe hajtatott.

Pontban 10 órakor kezdődött a diszközgyűlés az intézet tornatermében, amelyet ez alkalomból zsu-folásig megtöltött az ünneplő közönség. A beérkező Kormányzót hosszantartó éljenzés fogadta.

Gróf Hoyos Viktor főszolgabíró a közgyűlést megnyitva, meleg szavakban üdvözölte a Kormányzót. Vitéz Nagy Pál, a honvédség főparancsnokának beszéde után a Kormányzó a következő szavak kíséretében adta át a földet jelképező rögdöket:

— Vitéz bajtársaim! A vitézi intézmény alapeszmeje az volt, hogy hazánk egy-egy darabját maguknak mondhaszák azok a kiválasztottak, akik a hazáért legtöbbet szenvedtek és a haza iránti hűségben sohasem tántorodtak meg.

A vitézi szék megvalósítására lelkes hazafiakra volt szükség, akik ezeket az eszméket felfogták és ezekért az eszmékért áldozni is tudtak.

A tárgyalás és bizonyítás egész anyagáról felvett részletes jegyzőkönyvet valamely hiteles helyen fogják letétbe helyezni.

Ehhez csak annyit jegyzek meg, hogy a T. H.-ba a *Reggeli Hírlap*-ból átsempészett versrészletre is külön bebizonyítottam, hogy az nem tőlem származik, hanem egy Petőfit glorifikáló tisztára nacionalista versvázlatom erőszakos és átfestett felhasználása. Több szavam sem ehhez az ellenfélhez, sem ehhez a támadáshoz nincs.

A helyreigazító nyilatkozatot a sajtótörvény alapján a T. H.-nak be-
küldöttem.

Debrecen, 1923 október 9.

Dr. Halasi Andor
a miskolci „Magyar Jövő“
munkatársa.

A rendőrségi beadványok és kérvények felmelt illeteke.

A pénzügyminiszter, mint ismeretes, a beadványok és kérvények illetekét felmeltte, illetőleg a következőképpen szabályozta:

Erkölcsei bizonyítvány

kiadás iránt benyújtott kérvényekre 2000 koronás okmánybélyeg ragasztandó és külön 1000 koronás okmánybélyeg melléklendő.

Táncvigalmak, hangversenyek

és egyéb mutatványok engedélyezésére iránt benyújtott kérelmek, tekintet nélkül a belépődíjak nagyságára 4000 koronás bélyegilleték alá esnek, ezenkívül külön illetek rovidítva a belépődíj nagysága szerint.

Utóleveleknél

Az utazási okmányok 100, 1000 és 5000 K illetek alá esnek, a kérvények szintén 2000 koronás okmánybélyeggel látandók el.

Cseléd- és munkakönyvek

bizonyítványonkat, illetve könyvenként 100 korona illetek alá esnek. Minden benyújtott kérvényhez csatolt melléklet ivenkint 200 korona bélyegilleték alá esik.

Fellebbezéseknél

az elsőfoku rendőrhatalóság ítéletei, illetve határozatai ellen benyújtott I. foku fellebbezésekre 4000 koronás, a II. foku fellebbezésekre pedig 8000 koronás okmánybélyeg ragasztandó fel.

A debreceni kereskedők és iparosok nagygyűlése

A debreceni kereskedők és iparosok csütörtökön, október 11-én nagygyűlést tartanak, amelyen megbeszélnek a kereskedővilágot érdeklő aktuális kérdéseket. A nagygyűlés előkészítése céljából kedden este a Baross Szövetség, az OMKE, az ipartestület és Kereskedő Társulat előértekezletet tartottak, amelyen megbeszéltek a nagygyűlés programját.

A gyűlésen, melyet a Kereskedő Társulat dísztermében fognak megtartani, többek között szóba fog kerülni az 1922—23. évi jövedelem- és vagyonadó befizetési határideje kitolásának ügye, valamint

a devizaigénylés költségei redukálásának kérdése.

A nagygyűlés, mint a Hajdúföld értesül, feliratilag fogja kérni a kormánytól a devizaigénylési díjak leszállítását, valamint az 1922—23. évi jövedelem- és vagyonadó revízióját.

Az adókévetések ugyanis egyes kereskedőkre igen súlyos terheket jelentenek és ha az ezen a téren előfordult sérelmeket nem fogják orvosolni, az ipar és kereskedelem alapjában rendül meg.

— **Életunt földműves.** Balogh Károly 46 éves földműves a mult nap tanyáján öngyilkossági szándékból felakasztotta magát az istálló gerendájára. Mire hozzátartozói észrevették s levágták a kötélről, már kisenvedett. Tettét betegsége miatt követte el.

Bőr kabátok, raglánok, öltönyök óriási nagyválasztékban a legolcsóbb árakon
Hajdusági férfi és fiuruha áruházban Piac-u. 67. Frohner-szálloda épület.

HÍREK

1923 október 9. (Szerda)

Prot.: Gedeon. Kath.: B. Fer.

Időjárás: Hazánkban ismét mindenfelé volt eső. Az eső méretei azonban a leggyöbbs helyen nem haladták meg a 10 mm-t. A hőmérséklet kissé emelkedett.
Időjárás: Vátozékony és helyenként esős idő várható lényeges hőváltozás nélkül.

Közművelődési könyvtár: 10-12-ig.
Csokonai-színház: Este fél 8 órakor: Dupla vagy semmi.
Apolló: Nincs előadás.
Urania: Vadon gyermekei.
Vigszínház: Judex.
Gyógyesztárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth, Nap, Isteni gondviselés, Csillag, Sas, Matyás király.

Városi közgyűlés. Debrecen városának törvényhatósági bizottsága október 18-án, délelőtt 3 órai kezdettel közgyűlést tart a városháza közgyűlési termében. A közgyűlésnek — mint ismeretes — legérdekesebb tárgya a polgármesterválasztás lesz.

Miklóssy István 10 éve püspök. Miklóssy István, a hajdudorogi gör. kath. püspöki egyházmegye főpásztora emlékeztetés évfordulójához jutott. Most október 5-én mult 10 esztendeje, hogy 1913-ban Hajdudorogon felszentelték és az újonnan alapított magyar görög-katolikus egyházmegye kormányzatát megkezdte. A püspök ez alkalomból főpásztori körlevelet bocsátott ki. A nagyjelentőségű évforduló alkalmából különben a magyar görög-katolikusok országos szövetsége október 23-án ünnepi közgyűlést tart.

Tanévnyitót a gazdasági akadémián. A debreceni akadémián szerdán délelőtt 10 órakor nyitják meg az 1923-24. tanévet. A tanévnyitót ünnepélyen dr. Varga Kálmán gazdasági akadémiai igazgató intéz szöveget az akadémiai ifjúsághoz, dr. Rácz Mihály gazdasági akadémiai tanár pedig értekezést tart a biológia fejlődéséről. A gazdasági akadémia folyó tanévére beiratkozott hallgatók száma túlhaladja az akadémia mult évi hallgatószámát.

Egymillió korona büntetés rágalmaszért. A debreceni kir. járás bíróság kedden délelőtt tárgyalta Györi Mihály debreceni lakos bűnperét, akit rágalmasz vétsége miatt vontak felelősségre. Györit a járásbíróság a felemelt büntetéstárifa értelmében egymillió korona pénzbüntetésre ítélte.

Egy új, nagyszabású üzlet nyitása. A Hitelbank régi helyiségeiben egy új és minden tekintetben modern, világvárosi méretű ruhaárúház nyílik meg. Debrecen városának fejlődését különösképp előmozdítja ez új üzlet, mely hivatva lesz a vidék szükségletét is kielégíteni, mert a tulajdonosok mindent elkövetnek, hogy az árak minőség tekintetében a legkényesebb izlést is kielégítsék és emellett a mai viszonyokhoz képest oly alacsonyan vannak az árak megszabva, hogy reméljük, hogy az új üzlet nemsokára egész Debrecennek, sőt a messzi vidéknek is legkedveltebb bevásárló helyévé fog válni. Az üzlet különben kívülről is teljesen modern és a legújabb portálával van felépítve és az izlésesen összeállított kirakatnak rendkívül sok bámulója akad naphosszat.

Papírszakmában jártas fiatalembert raktárkezelőnek mielőbbi belépésre keresünk. Kossuth-u. 53.

Butorozott szobát keres lehetőleg azonnalra nőtlen, fiatal úriember. Telefon 3-48.

Társadalmi és egyesületi élet. A postaalizstek táncmulatságát október 13-án este 8 órától reggel 5 óráig fogják megtartani. A mulatság, mint minden alkalommal, most is szépen fog sikerülni. Lesz kabaré-előadás, több szép énekszám, szépségverseny, amerikai sorsolás s a szöllővel és gyümölcseivel gazdagon díszített teremben reggelig tartó tánc. A rendezőség gondoskodik róla, hogy a közönség a legnagyobb meglepéssel emlékezzen vissza erre a mulatságra. Belépőjegyek még kaphatók minden délután 3 órától a pályaudvari postahivatalnál és a mulatság napján este a pénztárnál a Royalban.

A Mansz iparos szakosztályának hazafias műsoros estélye. Város-szerte nagy érdeklődés előzi meg a Mansz iparos szakosztálya október 20-án tartandó kultúrestélyét. A rendezőség minden akadályt legyőző tevékenysége és a város közönségének az előadás iránt megnyilvánuló érdeklődése már előre biztosítja az est sikerét. Az estély fényes sikerének mindenek felül mintegy záloga Timár Ilának, a Csokonai-színház primadonnájának, Páricsy Pál hegedűművésznek, Krompachinak, Boda Sándornak és Szilágyi Béla írónak szereplése. Különösen Szilágyi Béla-nak a debreceni közönség előtti megjelenéséhez tűznek szép reményeket, kinek, mint a volt székely hadosztály lautosának izzó hazaszeretettől átítatott versei és nemzeti érzéssel telített írói munkássága már eddig is ismert nevet biztosítottak. Azonkívül szerepel még öccse, Szilágyi Sándor a székely nemzeti táncos, a csüddögölővel, mellyel két évvel ezelőtti szereplésekor nagy sikert aratott. Aki a hazafias irányú és jótékony célú estélyen részt venni óhajtanak, helyesen teszik, ha jegyeikről már most gondoskodnak. Jegyek válthatók dr. Szabó Mihály hentesüzletében, Vitárius Sándornál Egyház-tér 4., Fuchs H. Imre fodrászüzletében Péterfia-u. 30. és a Színházi bodegában Bathányi utca 1. szám.

Kinevezés. A Frankfurteri Biztosító társaság igazgatósága a debreceni vezérigénységet átszervezte s annak vezetésével Csabay Artur és Becskő József vezértitkárokat bízta meg.

A népjóléti hivatal tárgysorsjátéka. A városi népjóléti hivatal által rendezendő jótékony célú sorsjáték jegyei már csak korlátozott számban kaphatók a hivatal pénztárhelyiségében. A sorsjegyek ára a nyere-ménytárgyak májusi értékéhez képest lett 100 koronában megállapítva, a nyere-mények értéke pedig 10-20 szorosára emelkedett azóta. Jelentéktelen befektetéssel 50 kiló kockacukrot, több zsák lisztet, fűölt, tölökabát és ruhaszöveteket, szvetereteket, gyermekruhákat és más nagyértékű elsőrendű élelmiszeri cikkeket nyerhet mindenki. A házra az érdeklődőket a hivatal szívesen látja 15-én délelőtt a Miklóssy-utca 23. szám alatti helyiségében.

Az egerlővői sakkverseny. Egerlővőn országos amatőr sakkverseny folyik, amelyen Debrecenből Kulcsár Kálmán vesz részt. Kulcsár tegnap Gruberrel játszott s remist ért el. A verseny állása: Vajda 3 (4), Havasi 3 (4), Filep 2 (3), Gruber 1 és fél (3), Kulcsár 1 és fél (4), Patay 1 (3), Szombathy 0 (3). Zárójelben a lejátszott partik száma.

Elfogtak egy libatolvajt. Kovács Károly újföldi eseléd az utóbbi napokban külsőségekben és kertsekben több helyen lopást követett el. Kovács kileste, mikor a házbeliék nem voltak odahaza s azalatt az ólakból, ketrecekből több libát, tyúkot emelt el s azt a piacon értékesítette. Kovácsot őrizetbe vették, az eljárás folyamatban van ellene.

Be kell jelenteni a terméseredményt. A husz holdon felüli gazdaságok terméseredményét október 14-ig kell bejelenteni a városi statisztikai hivatalban. A bejelentést elmulasztókra súlyos büntetést szab a rendelet, ezenkívül a terméseredményüket becsülés útján fogják megállapítani.

Száz millió koronát, hatvan millió, ötven millió, negyven millió koronát is nyerhet az új m. kir. osztálysorsjátékon. Hivatalos árak: egész 4000.— korona, fél 2000.— korona, negyed 1000.— korona. Rendeljen levelezőlapon október 15-ig, mert a sorsjegykészlet a nagy kereslet folytán huzás előtt elfogy. A rendelt sorsjegyeket és hivatalos játéktérket azonnal küldi a Bank Részvénytársaság Budapest, VI., Andrassy-ut 60.

Mezőgazdasági hitelszövetkezet Debrecenben. Budapestről jelentik: Ot új hitelszövetkezet alakul harmadfél milliárdal mezőgazdasági hiteltelre. Kállay a hét derekán fog dönteni e kérdésben. Az új hitelszövetkezet a földbirtokosok körzeti hitelszövetkezte nevet fogja viselni. Minden mezőgazdasági kamara körzetén állítanak fel egy-egy hitelszövetkezetet, így Debrecenben, Kecskeméten, Miskolcon, Győrött és Kaposvárott.

SZÍNHÁZ

Dupla vagy semmi. A Csokonai-színház szerdán este mutatta be igen jó előadásban Alfréd Savaire „Dupla vagy semmi” című három felvonásos vigjátékát. Az előadásra vonatkozó megjegyzéseinket lapunk következő számában tesszük meg.

Színházak és mozgószínházak közleményei
Régen volt oly sikere darabnak, mint az esti Dupla vagy semmi bemutatójának a Csokonai-színházban. A mulatságos helyzetek, a pompás, szellemes párbeszéd hangos kacajt váltottak ki allandóan. Holnap és pénteken a Hamburgi menyasszony sikerével vetekedő „Szép asszony kocsis” kerül színre C) illetve D) bérletben.

Urania-mozgó
Vadon gyermekei. Budapest szenzációs műsordarabja.

Vigszínház-mozgó
Judex. Kalandos filmstájer ma utoljára.
Jón: Amerika hőskora.
Jón: Nanuk.

Meteor-mozgó
Csütörtökön dr. Mabuse 2 és fél óras műsor csak lelnőtteknek. Előadások 6 és fél 9 órakor. Jegybevétel.

TESTEDZÉS

A bajnokság ötödik fordulójában. A bajnokság ötödik fordulójában Debrecenben a Vasutas sporttelepen a DMTK a DKASE-val, a DTE a fuzionált Nyiregyházi KISE-vel játszik. A DEAC Berettyóújfaluban a BUSE-vel küzd a bajnoki pontokért, míg a DVSC nek Nyiregyháza lesz nehéz mérkőzése, a NyTVE vel kerül össze.

A DEAC szombaton és vasárnap rendezi szezonzáró atlétikai versenyét. A fővárosi atléták közül egy csomó első klasszisú versenyző fogja fölkeresni a debreceniek versenyét, így a MAC-ból biztos résztvevő Rozsahegyi, Juhász, Nagy E., Beráts, Vitéz, Molnár, Szepes, a BEAC-ból Eördögh s végül a KAOE Gerő Ferencet, Vidát és Kurunczyit nevezte. E verseny keretében kerülnek lebonyolításra a kerületi csapatbajnokságok.

Baik a DMTK-ban. Baik, a DKASE kivételes képességű hátvédje atlép a DMTK-ba, ahol azonban csak egy évi pihenés után játszhat. Baik már nem is játszik vasárnap a DMTK ellen.

Szántó a KAOE-ban. Szántó László, a DTE kitűnő bajnok atlétája, aki 100 és 400 méteren több új kerületi rekordot állított fel, atlép a fővárosi KAOE ba.

Ivancsics nem bíraskodik többet. A fővárosi bíróbizottság Ivancsics Mihályt, a legjobb fővárosi bírót az MTK-FTC mérkőzés miatti incidensért, amikor is Takácsot kiállította, majd visszaengedte a pályára, megintette. Ivancsicsot, aki ellen rendszeres hajsza folyt bizonyos körök, tehetségére és sikerére feltékeny bírók részéről, rendkívül elkeserítette a bírótétel döntése és nem hajlandó többet bíraskodni.

Megnyilt! Megnyilt!

GARAI ÉS TESTVÉRE

férfi-, fiuruha nagyáruháza

Piac-u. 11. Bika-szálló épület Piac-u. 11.

Kérjük a t. közönséget, el ne mulassza kirakataink megtekintését.

Előzékeny kiszolgálás! Olcsó, szabott árak!

KOZGAZDASAG

Szilárduló irányzat a termény-tőzsdén

A nemzetközi devizapiacra a német márka elértéktelenedése ma mérsékelten folytatódott, ennek ellenére azonban Berlinben a külföldi fizetési eszközök árfolyama erőteljes mértékben emelkedett.

A londoni kifizetés árfolyama 9 és fél milliárd márka,

a newyorki kifizetés 2 milliárd márka körül mozgott. A berlini devizapiac hatására az egész vonalon megindult az átértékelés, így a terménypiacon is további jelentékeny áremelkedések következtek be, azonban a terményárak Németországban még mindig a világpiac paritásai mögött maradtak.

A bécsi értéktőzsdén a hangulat határozottan javult. A vételkedvet fokozta a hetipénz jelentékeny olcsóbbodása. A fontosabb gabonacikkek, a kenyérmagvak

a számottevő külföldi piacokon az egész vonalon szilárdultak.

Ez a szilárdulás összefüggésben áll a vételkedv javulásával. Jelentősen fokozta ezt az a körülmény, hogy a fogyasztás téli szükségleteit igyekeznek biztosítani.

A budapesti terménytőzsde mai irányzata buzában ismét szilárduló volt, míg a többi terményekben tartott maradt.

A debreceni marhavásár

A keddi szarvasmarha vásáran a felhajtás, mint a nagy vásár előtt lenni szokott, igen kicsi volt. Viszont a kereslet szokatlanul nagy volt. Az árak emelkedő tendenciát mutattak. A vágómarha ára kilónként 2400-3200 korona volt, míg a szopós borju ára 4 és 5 ezer korona közt változott. Jó minőségű fejős tehén 2.500.000 korona volt, míg egy pár jármos ökröt négytől öt és fél millió korona között vettek. A lóvásáran az árak emelkedtek. A jobb minőségű lovak ára 4 és 5 millió korona között mozgott, a közepeseké 2 millió korona, a vágólovaké 400.000 korona volt.

Szőlőtermelési, borkezelési és gyümölcskertészeti tanfolyam. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara két hetes szaktanfolyamot hirdet a szőlőtermelés, borkezelés és gyümölcskertészet szakismereteinek rendszeres összefoglalásban való oktatására. A tanfolyamon a legkiválóbb országos nevű gyakorlati és tudományos szakemberek fognak előadásokat tartani. A tanfolyamra a jelentkezések a kamara hivatalához küldendők. Részvételi díj 800 korona. Előadások naponta délután 4 órától kezdve tartanak. Résztevők látogatási bizonyítványokat kapnak.

Három új bevezetés a tőzsdén. A Mezőgazdasági Hitelintézet Részvénytársaság ipari vállalatai közül a sajókondói Kőszénbánya Rt., az Aszfalt és Kátrányipar Rt és a Corvin Mezőgazdasági Gépgyár Rt. részvényeinek tőzsdéi jegyzését kérte. A tőzsde tanácsa mindhárom részvény bevezetését egyhangúlag engedélyezte és így a vállalatok papírjai a legrövidebb idő alatt a tőzsdére kerülnek. Mint értesülünk, a pénzügyminiszter tárcájában oly kevés mennyiségű részvény van, hogy a bevezetés napján aligha fogják tudni az igényeket teljes mértékben kielégíteni.

Hirdessen a Hajdúföldben

H TŐZSDE

Magyar korona: 3 02 1/2.
Zürichi zárlat

Berlin 00000-60, Hollandia 21970 New-york 558, London 2543, Páris 3380, Milano 2540, Prága 1675, Budapest 3 02 1/2, Belgrád 655, Bukarest 260, Varsó 7, Bécs 78, Szófia 540.

Devizaközp. hiv. árt.
Dollár 19500-20600, Francia frank 1175-1241, svájci frank 3460 3680, cseh kor. 573-617, lei 94-107, lira 880-935, dinár 26-240, 100 német márka 00 02-00 05 f. osztrák korona 27 40-29 60 fill.

TŐZSDENAPTÁR

Tőzsde-napok	Benyújtási nap	Rendezés	Fizetési nap
Szept. 24. hétfő	Szept. 29 szombat	Okt. 8. hétfő	Okt. 11. csütörtök
Szept. 28. péntek			
Okt. 1. hétfő	Okt. 6. szombat	Okt. 15. hétfő	Okt. 18. csütörtök
Okt. 5. péntek			
Okt. 8. hétfő	Okt. 13. szombat	Okt. 22. hétfő	Okt. 25. csütörtök
Okt. 12. péntek			
Okt. 15. hétfő			
Okt. 17. szerda	Okt. 20. szombat	Okt. 29. hétfő	Okt. 31. csütörtök
Okt. 19. péntek			

Terménytőzsde zárlat
Ma különösen kenyérmagvakban élénk a tőzsde. Szilárd irányzat mellett egyes cikkek irányzata jól tartott.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 1001-102, egyéb 100-1001, 79 kilós tiszavidéki 102500-103, egyéb 102-102500, rozs 65500-70, takarm. árpa 63-70, sör-árpa 72 5-85, köles 75-80, zab 67-69, tengeri 68-69, repce 165-170, korpá 395-40500.

Ferencvárosi sertés vásár

Szabadvásári maradvány 214, örkezett 320, eladatott 241. Árak zsirsertés fiatal nehéz 9400-9600, könnyű 7500-8000. Zártvásári maradvány nem volt, érkezett 30, elkelt 20. Árak a fentiek.

ÉRTESETÉS!

Tisztelettel hozzuk a t. vásárló közönség tudomására, hogy

rőfös és rövidáru üzletünket a mai napon megnyitottuk!!

Szíves pártfogást kér

BAGI ÉS PETRIK
Szent-Anna-utca 5. szám.

Önkéntes árverés

A Csapó-utca 77. sz. alatti vendéglő- és korcsmahelyiség mindenféle berendezési tárgya **1. hó 10-én, szerdán d. u. 3 órakor** elárvereztetik.

Butorozott szobát

keres lehetőleg azonnalra nőtlen, fiatal uriember.
Telefon 3-48 Hajdúföldi kiadóhivatala

Nehéz az élet!

Jó ruhába járnunk gondot ad, olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt ur ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben.)

Nullás liszt I. . 1 kg. 1860.—
Főző „ I. . 1 „ 1680.—
Kenyer „ I. . 1 „ 1450.—
 koronás árban kapható a
„HANGYA“ összes üzleteiben.

Harry PASZTA
JOBBÁ LEGJOBBNÁL!

Csoda dolog! Ritka alkalom!
 Csaknem benn a városban, villamos megállónál a folyó gazdasági évre
haszonbérbeadó két darab föld
 egymásmellett, egy tagban, de külön külön is kiadó
 Az egyik darab 28 és fél katasztrális hold, — a másik pedig 20 kat. hold
Mindent megtermő elsőrendű talaj!
 Továbbá részes művelésre azonnal kiadó a város legszebb, legideálisabb részén, gyönyörű helyen, 6 ezer négyszögöl föld, ez is benn van a városban!
 Csak komoly érdeklődők keressék föl és pedig személyesen, az ez ügyben kizárólagos megbízottat, a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Irodát (Veres-utca 9.)
a délelőtti órákban 9-12-ig. Telefonértesítést senkinek sem adunk

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög, 400 kor., minden további szó 40 korona. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szög 600 K. minden további szó 60 K. Vastagabb betűköt szedett szavak kétszeresen számítatnak.

LEVELEZÉS

„Cigaretta“ esetből kifolyólag, mely vasárnap a korzón teljesen véletlenül történt, felkérem az illető ur-asszonyt, adjon alkalmat a személyes bocsánatkérésre. „Cigaretta“ jeligere levelét kérem a kiadóba.

AJANLAT

Tiszta vörös rézüst lekvárfőzésre kölcsönad. Batthyány-utca 1. szám, ház-mester.

Házmester

gyermektelen, nő-lakást kaphat Hatvan-utca 24. sz.

Földbérlet

6 hold a Vidi-pusztán, Hajdúböszörmény alatt, a Forray-tanya szomszédságában kiadó. Cim: Szabó Lajos főkezes, Debrecen, Fűvészkert-utca 4. sz.

Beliczay kalapos

Piac-utca 38., hátul az udvarban. Mindenféle kalapok javítását és festését elvállalom.

VEGYES

Zongoratanárnó

kezdő és haladó növendékeket tanít jutányos óradíj mellett. Zenedében vizsgáztat. Cim a kiadóban.

Tanítványt vállalna

középiskolák bármely osztályából, menekült egyetemhallgató. Cim: Németh Gyula, Tiszai-Internátus.

Tanítványt vállalna

két joghallgató középiskolák bármely osztályából. Cim a kiadóban.

Nagyon szép kis családi ház

egy kat. hold szőlővel eladó! 24 óra alatt átvehető! Beköltözhető! Lakó nincs!

Egy éves, teljesen új téglapülete, horgonyozott lemezzel fedve. Magában foglal 3 szobát, mellékhelyiségekkel. Istálló, sertés-óli, borospince, gazdasági udvar, belső angol kőzet, 1600 négyszögöl elsőrendű termőszőlővel. Hatalmas, nagy spalettás ablakok. Beépített sparherd és sütőkemence.

Nyugdíjba vonulóknak felelte alkalmas volna, mert a szomszédos Bodán van ez a csoda szép berendezésű ingatlan. A közeponton, a negyedik dűllőben. Tulajdonosa Szabó Ferenc ur.

A Bodán több, mint 100 család állapodott ki, lakik télen, nyáron. A Bodán van iskola, üzlet, vendéglő stb. Kényelmes vasúti közlekedés.

Ára 24 millió korona!!

Azonban minden elfogadható árt megkapható, mert a tulajdonosa a fővárosba kénytelen költözni!

Rögtön beköltözhető!

Ezen ingatlan eladása felett is a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik. Egyedül csak ott köthető meg a vételi ügylet, ott teendő le a foglaló. Iroda: Veres-utca 9. szám.

Kiadja: Hajdúföldi Lapkiadó Vállalat.